

УДК 343.132

DOI <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.8.47>**Станіслав Салтиков,**аспірант відділу аспірантури і докторантури
Національної академії Служби безпеки України**Дмитро Талалай,**докт. юрид. наук, доцент,
начальник наукової лабораторії з проблем оперативно-розшукової діяльності
та досудового розслідування
Національної академії Служби безпеки України

КОНФІДЕНЦІЙНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА НЕГЛАСНІ СЛІДЧІ (РОЗШУКОВІ) ДІЇ

У статті досліджується питання співвідношення конфіденційного співробітництва з такими процесуальними категоріями, як «негласні слідчі (розшукові) дії» та «слідчі (розшукові) дії». На основі аналізу численних наукових праць із досліджуваної теми окреслено основні доктринальні підходи до визначення правової природи конфіденційної співпраці в кримінальному процесі. Так, встановлено, що, досліджуючи систему та класифікацію негласних слідчих (розшукових) дій, одні вчені зараховують встановлення з особою конфіденційних відносин до допоміжних засобів, не вважаючи їх власне негласними слідчими (розшуковими) діями. На противагу цьому, інші науковці беззпідставно зараховують конфіденційне співробітництво до переліку негласних слідчих (розшукових) дій, результати якого використовуються як основні або допоміжні докази в кримінальному провадженні.

Обґрунтовано позицію стосовно відмінної правової природи, процесуальної форми, а також порядку проведення та мети використання конфіденційного співробітництва й негласних слідчих (розшукових) дій.

Виокремлено основні ознаки й сутнісні характеристики, притаманні негласним слідчим розшуковим діям, на основі яких проведено їх відмежування від конфіденційної співпраці в рамках кримінального провадження. Серед іншого запропоновано розрізняти вказані процесуально-правові категорії за ступенем зв'язку з оперативно-розшуковою діяльністю, суб'єктом ініціювання, правовою підставою і строком проведення, ступенем правової регламентації, фіксацією ходу проведення, повідомленням інших осіб про проведення, межами використання, доказовим значенням, ступенем обмеження конституційних прав (свобод) особи, метою проведення, характером дій уповноваженого на їх здійснення суб'єкта тощо. Підведено підсумок щодо необхідності захування «використання конфіденційного співробітництва» в кримінальному провадженні до процесуальних дій, які не є за своєю сутністю негласними слідчими (розшуковими) діями, однак спрямовані на забезпечення й досягнення максимальної процесуальної ефективності її проведення у випадках, коли відомості про злочин та особу, яка його вчинила, неможливо отримати в інший спосіб.

Ключові слова: конфідент, залучення до конфіденційного співробітництва, процесуальні дії, слідчі (розшукові) дії, негласні слідчі (розшукові) дії, конфіденційне співробітництво.

Постановка проблеми. Варто констатувати, що з прийняттям у 2012 році Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) відбулася свого роду модернізація чинного кримінально-процесуального закону, у результаті якої суттєво посилено охорону прав і свобод людини, розширено процесуальні гарантії підозрюваного й обвинуваченого, збільшено обсяг прав потерпілого, удосконалено систему запобіжних заходів, загалом докорінно змінено підхід до організації та процедури проведення досудового розслідування.

Водночас чи не найбільш спірною новелою КПК України стало впровадження до

інструментарію слідчого права на проведення та використання негласних слідчих (розшукових) дій (далі – НСРД), які, без сумніву, сприяють швидкому, повному, неупередженому дослідженню обставин учинення кримінального правопорушення. Однак, з іншого боку, за понад восьмирічний термін дії КПК України серед учених і юристів-практиків сформувалася достатня кількість зауважень до наведеного способу отримання доказів, передусім щодо правової регламентації НСРД, їх класифікації, співвідношення з іншими процесуальними механізмами доказування тощо. Чи не найбільше дискусій у цьому контексті викликає питання співвід-

ношення НСРД та використання конфіденційного співробітництва слідчим.

Актуальність вибраної теми полягає у відсутності єдиного та цілісного уявлення щодо правової природи конфіденційного співробітництва як процесуального інструменту доказування та його місця в системі НСРД, адже, незважаючи на включення законодавцем норми щодо конфіденційної співпраці саме в главу 21 КПК України, серед учених-правників немає одностайної позиції щодо його зарахування як до НСРД, так і до слідчих розшукових дій (далі – СРД) загалом. У свою чергу, така правова невизначеність створює різну за своєю сутністю практику використання цього процесуального інструменту стороною обвинувачення. Наприклад, якщо вважати конфіденційне співробітництво видом НСРД, його проведення можна безперешкодно доручати оперативним співробітникам у порядку ч. 1 ст. 41 КПК України. В інакшому разі оперативні підрозділи не мають права (навіть за наявності відповідного доручення слідчого чи прокурора) залучати осіб до конфіденційного співробітництва, оскільки уповноважені проводити лише СРД та НСРД. Така нормативна неврегульованість однозначно не сприяє позитивному розвитку інституту НСРД, не тільки утворює нову площину для дискусій серед учених-юристів, а й спричиняє загрозу визнання недопустимими доказів, одержаних за допомогою залучення конфідентів (залежно від компетентного тлумачення слідчим, прокурором, захисником або казуального тлумачення судді за результатом судового розгляду кримінального провадження).

До проблематики співвідношення та зарахування конфіденційного співробітництва до системи НСРД опосередковано зверталися в роботах такі вчені, як Л.В. Сидоренко, В.М. Давидюк, Д.Б. Сергєєва, Є.Д. Скулиш, О.В. Музиченко, С.С. Кудінов, Р.М. Шехавцов, О.М. Дроздов, С.О. Гриценко, А.Б. Паршутін, С.Р. Тагієв, М.Л. Грібов, В.Ю. Шепітько, Р.С. Веприцький, М.В. Корнієнко, В.Г. Уваров, А.А. Коваль, В.О. Прядко, О.Б. Комарницька та інші. Незважаючи на це, сьогодні комплексному дослідженню правової природи конфіденційного співробітництва в розрізі інституту НСРД практично не приділялося уваги.

Метою статті є розкриття правової природи конфіденційного співробітництва на основі його зіставлення з інститутом НСРД.

Виклад основного матеріалу. Одним із перших учених, які звернули увагу на вказану проблематику, був колишній ректор

Національної академії СБ України Є.Д. Скулиш. Досліджуючи систему та класифікацію НСРД, учений зараховував установлення з особою конфіденційних відносин саме до допоміжних засобів, метою яких є забезпечення їх організації та здійснення [1, с. 110]. Схожої позиції дотримується й О.В. Музиченко, на переконання якого основним завданням конфіденційного співробітництва є досягнення ефективності проведення конкретної НСРД, що може полягати в зашифруванні діяльності правоохоронних органів, пов'язаної з підготовкою та проведенням НСРД, з'ясуванні змісту інформації, що міститься на технічних засобах, тощо [2, с. 175].

Досить цікавою в цьому контексті видається позиція А.Б. Паршутіна, який виділяє три основні блоки засобів, які використовуються уповноваженими правоохоронними органами для втручання в приватне спілкування: 1) заздалегідь ідентифіковані (помічені) або несправжні імітаційні засоби; 2) спеціальні технічні засоби; 3) конфіденційне співробітництво [3, с. 175].

Подібних поглядів додержується й С.Р. Тагієв, який вважає, що конфіденційне співробітництво – це скоріше інструментарій проведення тієї або іншої НСРД (у якому найбільшою мірою виявляється негласна квінтесенція досліджуваних дій), ніж самостійна НСРД [4, с. 221]. При цьому Л.В. Сидоренко виділяє конфіденційну співпрацю як нематеріальний засіб досягнення результату НСРД [5, с. 217].

Водночас у наукових роботах, присвячених класифікації НСРД, низка вчених зараховує використання конфіденційного співробітництва до інших видів НСРД [6, с. 34; 7, с. 24; 8, с. 92; 9, с. 82], які можуть проводитися без ухвали слідчого судді в кримінальних провадженнях незалежно від ступеня тяжкості [10, с. 86–87]. Так, наприклад, М.В. Корнієнко вважає, що главою 21 КПК України передбачені та регламентовані всі НСРД, результати яких використовуються як основні або допоміжні докази. При цьому, на думку автора, використання конфіденційного співробітництва в кримінальному провадженні можливе лише під час розслідування тяжких та особливо тяжких злочинів [11, с. 302]. Водночас, зараховуючи конфіденційне співробітництво до переліку НСРД, В.Г. Уваров наголошує, що такий засіб отримання інформації має бути виключений із системи слідчих дій та отримати окрему регламентацію поза межами процесуального законодавства як захід здобуття розвідувальної й контррозвідувальної інформації [12, с. 168].

Не маючи на меті порівнювати зміст, що вкладається в поняття «система», вважаємо

прийнятним положення, що під системою варто розуміти таку функціональну єдність елементів, що характеризується структурованою взаємозалежністю [13, с. 266]. Така позиція дає підстави говорити про систему НСРД як про цілісну структуровану сукупність взаємопов'язаних елементів (норм), що визначені законодавцем у главі 21 КПК України та згруповані в три основні параграфи: § 1. Загальні положення про НСРД; § 2. Втручання у приватне спілкування; § 3. Інші види НСРД (до якого, власне, і включено ст. 275 «Використання конфіденційного співробітництва»). У свою чергу, якщо зважати на відсутність чіткої фіксації переліку НСРД у КПК України та застосувати буквально тлумачення норм процесуального закону, можна зробити висновок про умовний їх поділ законодавцем на два блоки, залежно від параграфа розміщення норми, яка визначає загальні положення проведення конкретної НСРД.

Із цього приводу досить влучно зазначає А.А. Коваль, на переконання якого сьогодні в науковій літературі немає єдності точок зору з приводу визнання окремих процесуальних дій НСРД. При цьому думки із цієї проблематики є досить різноманітними й найчастіше ведуться дискусії з приводу таких процесуальних дій, як використання конфіденційного співробітництва та залучення осіб до конфіденційного співробітництва [14, с. 232].

Загалом варто констатувати, що серед наукової спільноти досі не визначено єдиної чіткої теоретичної концепції щодо розмежування дій, які здійснюють органи досудового розслідування. Однак натепер переважуючою є думка, що поняття «процесуальні дії» охоплює всі передбачені кримінально-процесуальним законодавством заходи [15, с. 49], включає в себе як «слідчі (розшукові) дії», так і «негласні слідчі (розшукові) дії» [16, с. 75]. Іншими словами, останні дві правові категорії співвідносяться з «процесуальними діями» як частина і ціле [17, с. 303], категорії видового та родового. У свою чергу, оскільки НСРД у КПК України визначено як різновид СРД, то їх сутнісні ознаки також є тотожним [18, с. 207].

Вищенаведене дає нам підстави стверджувати про необхідність дослідження правової природи конфіденційного співробітництва саме через призму його порівняння із сутнісними ознаками НСРД та СРД загалом.

Так, аналіз наявних публікацій і доктринальних досліджень кримінально-процесуальної категорії «слідчі (розшукові) дії» дає змогу виділити такі їх спільні основні ознаки:

1) мають нормативне вираження та закріплення в нормах КПК України;

2) спільна мета – отримання (збирання) доказів або перевірка вже отриманих доказів у конкретному кримінальному провадженні (ч. 1 ст. 223 КПК України);

3) володіють підвищеним рівнем процесуальної регламентації [19, с. 36];

4) характеризуються активною діяльністю слідчого, який самостійно організовує розслідування та провадить СРД [20, с. 174];

5) їх проведення, за винятком окремих випадків (наприклад, огляд місця події), можливе лише після початку досудового розслідування (ст. 214 КПК України);

6) мають сувору, детально розроблену процесуальну форму (ст. 104 КПК України) та забезпечені можливістю застосування державного примусу [20, с. 170] (наприклад, накладення на особу грошового стягнення чи застосування приводу за неприбуття без поважних причин за викликом слідчого, прокурора для проведення допиту – ст. 139 КПК України);

7) суб'єктом, уповноваженим на проведення СРД, є лише прокурор (п. 4 ч. 2 ст. 36 КПК України), слідчий (п. 2 ч. 2 ст. 40 КПК України) або відповідний співробітник оперативного підрозділу, який діє в межах доручення слідчого, прокурора (ст. 41 КПК України).

При цьому НСРД як різновид СРД притаманні й особливі ознаки, які дають змогу їх систематизувати й відокремити від останніх. Не вдаючись до глибокого аналізу сутнісних характеристик, які притаманні НСРД, на наш погляд, варто звернути увагу на основні з них, що вироблені теорією та практикою кримінального процесу:

1) визначальною (ключовою) ознакою є негласність, яка включає спеціальні гарантії нерозголошення відомостей про проведення НСРД та означає таємність, прихованість, конфіденційність проведення слідчих (розшукових) дій від осіб, які в них не беруть участі [21, с. 554];

2) тісний зв'язок з ОРД [22, с. 121];

3) їх проведення, за загальним правилом, можливе лише під час розслідування тяжких та особливо тяжких злочинів (ч. 2 ст. 246 КПК України);

4) усі НСРД пов'язані з обмеженням конституційних прав, свобод та інтересів людини та громадянина [14, с. 28];

5) здійснюються за допомогою специфічних форм і методів, що притаманні оперативно-розшуковій діяльності (далі – ОРД) і не підлягають розголошенню [14, с. 28];

6) проводяться лише у випадках, якщо відомості про злочин та особу, яка його вчинила, неможливо отримати в інший спосіб (ч. 2 ст. 246 КПК України).

Ураховуючи вищевикладене, зважаючи на норми кримінального-процесуального законодавства, а також доктринальні положення, вироблені провідними вітчизняними вченими, ми здійснили спробу виділити основні критерії відмежування (зіставлення) конфіденційного співробітництва з НСРД загалом.

Висновки

Вищевикладене дає підстави стверджувати, що явна відмінність між сутнісними характеристиками НСРД та конфіденційного співробітництва доводить їх різну процесуально-правову природу, а отже,

Ознаки	НСРД	Конфіденційне співробітництво
<i>Ступінь зв'язку з ОРД</i>	Високий (ст. 8 Закону України «Про ОРД»)	Високий (п. 14 ст. 8 Закону України «Про ОРД»)
<i>Суб'єкт ініціювання проведення</i>	Слідчий, прокурор (п. 4 ч. 2 ст. 36, п. 2 ч. 2 ст. 40, ч. 6 ст. 218, ч. 6 ст. 246 КПК України)	Конфідент, який виявив бажання та надав добровільну згоду на його залучення до конфіденційного співробітництва [23]
<i>Правова підстава проведення</i>	Постанова слідчого, прокурора в порядку, передбаченому ст. 251 КПК України; ухвала слідчого судді, винесена в порядку, передбаченому ч. 3 ст. 246, ст. 251 КПК України	Постанова слідчого, винесена в порядку, передбаченому ст. 110 КПК України [23]
<i>Строк проведення</i>	За загальним правилом, 2 місяці (ч. 1 ст. 249 КПК України)	Не передбачено в КПК України
<i>Ступінь правової регламентації</i>	Високий (у т. ч. глава 21 КПК України)	Низький (ст. 275, ч. 6 ст. 246 КПК України)
<i>Фіксація ходу проведення</i>	За результатами проведення складається протокол (ч. 1 ст. 104, ч. 1 ст. 252 КПК України)	Факт використання конфідента фіксується в протоколі за результатами конкретної НСРД (наприклад, протокол контролю за вчиненням злочину) – ч. 1 ст. 252 КПК України
<i>Повідомлення інших осіб про проведення</i>	Повідомляються особи, конституційні права яких були тимчасово обмежені, підозрюваний, його захисник (ст. 253 КПК України)	Законодавча норма про повідомлення будь-яких осіб щодо участі конфідента в кримінальному провадженні в КПК України відсутня
<i>Межі використання</i>	Обмежуються завданнями, які стоять перед конкретною НСРД та визначені в КПК України (у т. ч. ч. 2 ст. 246 КПК України)	Обмежуються проведенням конкретної НСРД чи наданням інформації, яка має значення для кримінального провадження (ч. 1 ст. 275 КПК України)
<i>Доказове значення</i>	Є самостійним доказом – документом (п. 3 ч. 2 ст. 99 КПК України)	Не має самостійного доказового значення в розумінні ст. 84 КПК України (отримання слідчим певної інформації від конфідента лише дає можливість її перевірити [14, с. 33]; а власне встановлення з особою конфіденційного співробітництва не доводить в не спростовує жодних обставин, що мають значення для кримінального провадження)
<i>Ступінь обмеження прав (свобод) особи</i>	Високий (оскільки проводяться в разі крайньої необхідності, за умови спільномірного обмеження прав і свобод людини [14, с. 44])	Низький (саме по собі встановлення конфіденційних взаємин із особою має добровільний та індивідуальний характер, а отже, такі правовідносини спричиняють виникнення прав та обов'язків тільки між двома суб'єктами: конфідентом і слідчим [23, с. 143–144])
<i>Мета проведення</i>	Отримання доказів у випадках, коли відомості про злочин та особу, яка його вчинила, неможливо отримати в інший спосіб (ч. 2 ст. 246 КПК України)	Ураховуючи наявні напрацювання вчених і положення КПК України, створення процесуальної площини для отримання доказів; досягнення ефективності проведення конкретної НСРД у випадках, коли відомості про злочин та особу, яка його вчинила, неможливо отримати в інший спосіб

і відмінну процесуальну форму, порядок проведення й мету використання. Отже, нами підтримується позиція вчених-процесуалістів щодо визначення конфіденційного співробітництва як процесуальної дії, яка не є НСРД, однак спрямована на їх забезпечення й досягнення максимальної процесуальної ефективності проведення конкретної НСРД у випадках, коли відомості про злочин та особу, яка його вчинила, неможливо отримати в інший спосіб.

Список використаних джерел:

1. Скулиш Є.Д. Система негласних слідчих (розшукових) дій за кримінальним процесуальним кодексом України. *Науковий вісник Чернівецького університету. Серія «Правознавство»*. 2012. Вип. 618. С. 108–114.
2. Музиченко О.В. Система негласних слідчих (розшукових) дій за кримінальним процесуальним законодавством України. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2014. № 3. Том 3. С. 171–176.
3. Паршутін А.Б. Теоретико-правове обґрунтування засобів, що використовуються під час втручання у приватне спілкування. *Держава та регіони. Серія «Право»*. 2018. № 3 (61). С. 170–176.
4. Тагієв С.Р. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному судочинстві України : монографія / Чернігівський національний технологічний університет. Київ : ВД «Дакор», 2015. 440 с.
5. Сидоренко Л.В. Конфіденційне співробітництво як засіб виконання завдань кримінального провадження. *Актуальні питання виявлення та розкриття злочинів Національної поліції: вітчизняний та зарубіжний досвід* : матеріали Міжнар. наук.-практ. круглого столу (Київ, 19 лют. 2020 р.) / редкол. : В.В. Черней, С.Д. Гусарев, С.С. Чернявський та ін. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. С. 215–219.
6. Негласні слідчі (розшукові) дії : курс лекцій / Д.Й. Никифорчук, С.І. Ніколаюк, В.В. Поливода та ін. ; за заг. ред. Д.Й. Никифорчука. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2012. 124 с.
7. Грібов М.Л. Прокурорський нагляд за виконанням доручень на проведення негласних слідчих (розшукових) дій при розслідуванні грабежів та розбоїв. *Вісник кримінального судочинства*. 2015. № 1. С. 23–28.
8. Веприцький Р.С. Використання негласних слідчих (розшукових) дій у протидії злочинності в регіоні. *Наше право*. 2015. № 2. С. 92–95. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nashp_2015_2_18 (дата звернення: 09.04.2020).
9. Негласні слідчі (розшукові) дії : навчально-наочний посібник / Ю.Г. Севрук, О.В. Шамара, А.В. Столітній та ін. Київ : Національна академія прокуратури України, 2017. 110 с.
10. Настільна книга професійного судді (кримінальне провадження) / Н.О. Марчук, В.В. Касько, Р.О. Куйбіда, М.І. Хавронюк та ін. ; за ред. Н.О. Марчук. Київ : Арт-Дизайн, 2015. 248 с.
11. Корнієнко М.В. Нормативно-правове регулювання негласних слідчих (розшукових) дій. *Порівняльно-аналітичне право* : електронне наукове видання. 2015. № 1. С. 301–303. URL: <http://dspace.oduvs.edu.ua/handle/123456789/898> (дата звернення: 09.04.2020).
12. Уваров В.Г. Негласні слідчі (розшукові) дії: проблеми юридичної визначеності та ефективності. *Правова позиція*. 2016. № 2. С. 163–169.
13. Єськов С.В. Втручання у приватне спілкування як елемент системи слідчих (розшукових) дій. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія «Юридична»*. 2013. Вип. 2. С. 264–274.
14. Коваль А.А. Забезпечення прав людини при провадженні негласних слідчих (розшукових) дій : монографія / Чорноморський національний університет імені Петра Могили. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2019. 264 с.
15. Черноус Ю.М. Слідчі дії: поняття, сутність, напрями розвитку та удосконалення : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2005. 245 с.
16. Михайлик Д.О. Процесуальні дії суду у кримінально-виконавчому процесі України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2018. 268 с.
17. Скрипа Є.В. Слідчі дії як основні засоби отримання доказів у кримінальних справах про незаконну легалізацію автотранспорту. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)* : наук.-практ. журн. Київ, 2010. № 22. С. 300–306.
18. Сергеева Д.Б. Негласні слідчі (розшукові) дії: поняття й сутність. *Оперативно-розшукове запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням* : матеріали круглого столу (Київ, 24 червня 2015 року) / ред. кол. : С.С. Чернявський, М.М. Алексійчук, О.В. Хуторянський, І.М. Купранець, В.І. Василичук. Київ : ФОП Кандиба Т.П., 2015. С. 207–209. URL: http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/7979/1/Оперативно-розшукове_p207-209.pdf (дата звернення: 03.05.2020).
19. Карпушин С.Ю. Проведення слідчих (розшукових) дій : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Національна академія внутрішніх справ. Київ, 2016. 210 с.
20. Терещенко Ю.В. Слідчі та інші процесуальні дії: правова регламентація. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2011. № 2 (2). С. 168–175.
21. Кримінальний процесуальний кодекс України : науково-практичний коментар / за заг. ред. : В.Г. Гончаренко, В.Т. Нор, М.Є. Шумило. Київ : Юстініан, 2012. 1224 с.
22. Тагієв С.Р. поняття та зміст негласних слідчих (розшукових) дій. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки»*. 2015. Вип. 1 (3). С. 117–121.
23. Салтиков С.М. До питання визначення понятійного апарату при використанні конфіденційного співробітництва у кримінальному провадженні. *Право і суспільство*. 2020. № 2. С. 139–146.

Stanislav Saltykov, Dmytro Talalai. Confidential cooperation and covert (investigative) activities

The article deals with the question of correlation of confidential cooperation with such procedural categories as “private investigative (detective) procedures” and “investigative (detective) procedures”. The main doctrinal approaches to the determination of the legal nature of confidential cooperation during the criminal proceeding based on analysis of many scientific works on the studied topic are outlined. It is defined that analysing system and private investigative (detective) procedures classification, some scientists refer establishing confidential relationships with a person to auxiliary means not considering them properly private investigative (detective) procedures. In contrast, other scholars rightly include confidential cooperation in the list of private investigative (detective) actions, which results are used as primary or supporting evidence in the criminal proceeding.

The position considering the excellent legal nature, procedural form, as well as the procedure and purpose of using confidential cooperation and private investigative (detective) procedures is substantiated.

The main features and essential characteristics inherent to private investigative detective procedures, on the basis of which they were separated from confidential cooperation within the criminal proceeding are highlighted. Among other things, it is proposed to distinguish these procedural and legal categories according to the degree of connection with operational and investigative activities, the subject of initiation, the legal basis and the term of realisation, the degree of legal regulation, fixation of the realisation process, the notification of other persons about realisation, limits of usage, probative value, the degree of restriction of the constitutional rights (freedoms) of the person, the purpose of realization, the nature of the actions of the authorised entity, etc. The need of referring the “usage of confidential cooperation” during the criminal proceeding to procedural actions, which are not private investigative (detective) procedures, however, they are aimed at ensuring and achieving the maximum procedural efficiency of its conducting in cases where information about the crime and the person who committed it, is impossible to obtain in any other way.

Key words: confidant, involvement in confidential cooperation, procedural actions, investigative (detective) procedures, private investigative (detective) actions, confidential cooperation.

